

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXIV. — Izdan in razposlan 20. dne junija 1916.

Vsebina: (Št. 183—185.) 183. Cesarski ukaz, s katerim se odlaga in prekinja izvrševanje kazni na svobodi. — 184. Ukaz, s katerim se uravnava promet s sirovo smolo in smolnimi izdelki. — 185. Ukaz, s katerim se določajo najvišje cene za smolo in smolne izdelke.

183.

Cesarski ukaz z dne 16. junija 1916. l.,

s katerim se odlaga in prekinja izvrševanje kazni na svobodi.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Predpisi cesarskega ukaza z dne 7. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 207) se raztezajo na kazni na svobodi, kojih doba presega šest mesecev, pa ne dveh let.

§ 2.

Ta cesarski ukaz dobi moč četrty dan po razglasitvi.

§ 3.

Izvršiti ga je naročeno Mojemu pravosodnemu ministru, ki ukrene potrebne zaukaze za izvrševanje.

Na Dunaju, 16. dne junija 1916. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Morawski s. r.

Hohenlohe s. r.

Hochenburger s. r.

Hussarek s. r.

Zenker s. r.

Leth s. r.

Spitzmüller s. r.

184.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za železnice, s poljedelskim ministrom, ministrom za deželno bran in v soglasju z vojnim ministrom z dne 16. junija 1916. l.,

s katerim se uravnava promet s sirovo smolo in smolnimi izdelki.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se, razveljavljaje ukaz z dne 14. decembra 1915. l. (drž. zak. št. 389), zaukazuje tako:

§ 1.

Komisija za smolo.

Za uravnavo prometa s sirovo smolo in smolnimi izdelki v okviru predpisov, obseženih v tem ukazu, se ustanavlja na Dunaju „Komisija za smolo“.

Predsednika in ude komisije pokliče v to častno službo trgovinski minister iz krogov udeleženih industrij in obrti ter trgovine. Trgovinski minister določi tudi število udov komisije.

Komisija sklepa z večino glasov. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči predsednikov glas.

Vojno ministrstvo in ministrstva, ki jih trgovinsko ministrstvo oznameni komisiji, je obveščati o vseh sejah komisije, da pošljejo svoje zastopnike. Sklepi komisije, zoper katere ugovarja kak zastopnik teh ministrstev, se ne smejo izvršiti pred ministrstveno odločbo.

§ 2.

Delokrog komisije.

Komisiji so odkazane zlasti naslednje naloge in oblasti:

1. Delati tekoče preglede o zalogah, izdelovanju in potrebnosti sirove smole in smolnih izdelkov,

2. sestaviti predpise za izdelovanje smolnih izdelkov, in sicer tako gledé izdelovalnega postopanja ter množine in kakovosti blaga, ki ga je izdelovati v posameznih obratih, kakor tudi gledé vrst blaga, ki jih je pripuščati za razpečavanje,

3. podeljevati po § 6 potrebno dovoljenje za oddajanje in dobivanje sirove smole in smolnih izdelkov, to je razdeljevati razpoložne in tekoče izdelovane množine podeljujočim obratom,

4. ustanavljati pogoje dobavljanja in dobivanja za promet s sirovo smolo in smolnimi izdelki, kolikor niso že uravnani v predpisih o najvišjih cenah,

5. sodelovati v vseh naredbah za preskrbovanje potrebnosti sirove smole in smolnih izdelkov, kolikor pristojna ministrstva pritegnejo komisijo za to, in staviti predloge v vseh zadevnih gospodarskih vprašanjih.

§ 3.

Stroški poslovanja komisije.

Za zalaganje stroškov, ki nastanejo s poslovanjem komisije, je pobirati primerne zneske pri porabnikih smolnih izdelkov (§ 6, odst. 1), oziroma se na množine takih izdelkov, ki jih dobivajo. Ti prispevki se morejo, ako je treba, izterjevati tudi s politično izvršbo.

Ustanovitev teh prispevkov potrebuje odobrenja trgovinskega ministrstva.

§ 4.

Predpisi o dobivanju smole.

V gozdnih okoliših, kjer se že dobiva smola, je to rabo raztegniti toliko, kolikor temu ne nasprotujejo gozdnopolijski predpisi ter ozir na obstoječe pravne razmere in gospodarske cilje posameznega gozdnega obrata.

V ostalih gozdih je gozdne dele, ki so v prihodnjih 5 letih določeni za rabo, po enakih pogojih izrabljati za smolo.

Poljedelski minister more določne gozdne okoliše izločiti od gornje dolžnosti ali v posameznih primerih dovoliti izjeme od tega.

§ 5.

Predpisi za podelovanje sirove smole.

Sirovo smolo je podelovati, izpolnjuje predpise, ki jih ustanovi komisija za smolo gledé delovnega postopanja, ki ga je uporabljati, gledé množine in kakovosti blaga, ki ga je izdelovati, in za prodajo pripuščeni vrst blaga. Ti zaukazi se dadó ali posameznim obratom, ki pridejo v poštev ali jih razglasi trgovinsko ministrstvo po političnih oblastvih I. stopnje.

§ 6.

Predpisi za oddajanje sirove smole in smolnih izdelkov.

Sirova smola (smola, terpentin itd.) vsake vrste, ki je pripravna za izdelovanje kolofonija, kakor zlasti smrekova, borova, jesenova in jelkina smola, nadalje smolni izdelki vsake vrste, kakor kolofonij (terpentinova smola, steklena smola, smola za gosli itd.), terpentin gost, smolno olje, odpadna, pivovarska in bela smola se smejo oddajati brez posebnega dovoljenja komisije za smolo le središču za smolo dr. z o. z. na Dunaju. Prav tako je dopustno dobivanje sirove smole in smolnih izdelkov razen pri imenovani družbi le tedaj, ako je prejel kupec za to posebno dovoljenje komisije za smolo ali ako se more prodajalec izkazati s takim dovoljenjem komisije za smolo.

Oddajanje in dobivanje terpentinovega olja je prosto.

§ 7.

Dobavni sklepi.

Kolikor bi bilo izpolnjevanje sklenjenih dobavnih obveznosti v protislovju s predpisi tega ukaza, je prepovedano.

§ 8.

Prisilna oddaja.

Trgovinsko ministrstvo more odrediti, da se sirova smola in smolni izdelki oddajajo podjetjem ali osebam, ki jih oznameni, po ceni, ustrezajoči določenim najvišjim cenam.

Dolžnost oddaje se s tem ne odlaga, da se posestnik zaloge in prevzemnik ne moreta zediniti o ceni za blago, ki ga je oddati. V tem primeru mora prevzemnik začasno plačati ceno, ki jo določi trgovinsko ministrstvo. Na zahtevanje ene izmed obeh strank naj sodno določi odškodnino po kraju zaloge pristojno okrajno sodišče v nespornem postopanju, zaslišavši izvedence. Odločba, s katero se ne sme določiti cena, ki presega ustanovljene najvišje cene, se more izpodbijati z rekurzom v osmih dneh. Zoper odločbo II. stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček. V koliko mora ena stranka plačati stroške postopanja ali jih je deliti med stranki, odloči sodišče po svobodnem preudarku.

§ 9.

Pojasnilna in naznanilna dolžnost.

Vsak posestnik in hranilec zalog sirove smole ali smolnih izdelkov je dolžen dajati komisiji za smolo na njeno zahtevanje pojasnila, ki služijo za izpolnjevanje njenih nalog, in predložiti komisiji izkaze, ki jih zahteva.

Podjetja, ki podelujejo sirovo smolo ali trgujejo s sirovo smolo ali smolnimi izdelki (§ 6, odst. 1), morajo od 1. dne julija 1916. l. počenši, predlagati komisiji za smolo 1. in 16. dne vsakega mesca izkaz o tem, kako so njihove zaloge sirove smole in smolnih izdelkov menjavale v prejšnjem polmescu (to je od 16. do zadnjega dne prejšnjega mesca, oziroma od 1. do 15. dne tekočega mesca).

Za te izkaze je porabljeni predtiske, založene v komisiji za smolo.

§ 10.

Skladovna knjiga.

Podjetja, ki podelujejo sirovo smolo ali trgujejo s sirovo smolo ali smolnimi izdelki, morajo pisati natančno skladovno knjigo, v katero je tekoče vpisovati vse dobivanje in oddajanje sirove smole in smolnih izdelkov.

§ 11.

Prevozno potrdilo.

Javna prometna podjetja (železniška in parno-plovstvena podjetja) smejo sprejemati v prevažanje sirovo smolo in smolne izdelke vsakršne vrste (§ 6, odst. 1) od dne, katerega dobi moč ta ukaz, le tedaj, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev pridejano prevozno potrdilo, ki ga je izdala komisija za smolo po priloženem vzorcu.

Za pošiljatve vojaške uprave ter za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega in iz Bosne in Hercegovine ni treba takih prevoznih potrdil.

Pošiljatev, ki so že oddane prevoznemu zavodu v času, ko dobi ta ukaz moč, se ne tičejo ta določila.

§ 12.

Posebna določila.

Določila tega ukaza se ne uporabljajo glede zalog sirove smole in smolnih izdelkov, ki so v posesti vojaške uprave, ter gledé dobivanja takih tvarin po vojaški upravi.

Toda podjetja, ki morajo sirovo smolo ali smolne izdelke dobavljati vojaški upravi, morajo vsakočasno v treh dneh naznaniti komisiji za smolo, da se jim je dalo tako dobavno naročilo in da so izročili dobavo.

Druge izjeme od predpisov tega ukaza more dovoljevati trgovinsko ministrstvo, ako so dani tehtni razlogi.

§ 13.

Dobivanje iz inozemstva.

Trgovinsko ministrstvo more posestniku zalog sirove smole in smolnih izdelkov (§ 6, odst. 1),

ki se uvažajo iz carinskega inozemstva potem, ko je dobil ta ukaz moč, priznati svobodno razpolaganje z uvoženim blagom, če dokaže uvoz in navede namen porabe.

§ 14.

Nadzorovanje.

Izpolnjevanje predpisov tega ukaza nadzoruje trgovinsko ministrstvo, privzemši obrtne nadzornike ali druge pripravne organe. V ta namen se morejo ogledati skladiški prostori in druge naprave in vpogledati poslovne knjige.

§ 15.

Kazenska določila.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z zapornimi kaznimi do šest mesecev ali z denarnimi kaznimi do 5000 kron, ako dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 16.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Zenker s. r.

Forster s. r.

Spitzmüller s. r.

Vzorec.

Prevozno potrdilo

za sirovo smolo*) in smolne izdelke**).

Pošiljačevo ime.....

v (kraj)..... ima pravico poslat

..... kg sirove smole*)

..... kg smolnih izdelkov**),

in sicer v času od do

od (ime pošiljalne postaje).....

v (ime namembne postaje).....

po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovanjsko

.....

Na Dunaju, dne.....1916. l.

L. S.

Komisija za smolo.

Pripomnja: *) Sirova smola (smola, terpentin), to je smrekova, borova, jesenova in jelkova smola.

**) Smolni izdelki, to so kolofonij (terpentinova smola, steklena smola, smola za gosli itd.), ter-
pentin gost, smolno olje, odpadna, pivovarska in bela smola.

To potrdilo je trpežno priložiti vozni listini.

Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.

Potrdilo naj odvzame namembna postaja.

185.

**Ukaz trgovinskega ministra v po-
razumu s finančnim ministrom,
poljedelskim ministrom in mini-
strom za deželno bran in v so-
glasju z vojnim ministrom z dne
16. junija 1916. l.,**

**s katerim se določajo najvišje cene za smolo in
smolne izdelke.**

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. okto-
bra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se, razveljavljaje
ukaz z dne 14. decembra 1915. l. (drž. zak.
št. 390), zaukazuje tako:

§ 1.

Za sirovo smolo (smolo, terpentin) vsake
vrste, ki je pripravna za izdelovanje kolofonija,
kakor smrekovo, borovo, jesenovo in jelkovo smolo
in za nastopno imenovane smolne izdelke se usta-
navljajo naslednje najvišje cene:

Kron za
100 kg

A. Smola:

Nastrgana smola (nastrgana
smola, sirova smrekova smola,
divja smola, to je smola, ki
ni ujeta v zaseki, v loncih,
kozarcih ali drugih posodah) 110.—

Tekoča smola 150.—

B. Kolofonij:

Temno blago (zlasti takozvani
„Neustadtski kolofonij“ ali
„Prima Neustadtski kolo-
fonij“) 185.—

Svetlo čiščeno blago tuzem-
skega ali inozemskega izvira
trgovinsko običajnih znamk:

F, G, H 200.—
J 215.—
K 225.—
M—N do WG 235.—
WW in svetlejšje 245.—

Kron za
100 kg

C. Terpentinovo olje:

Navadno 375.—
S paro destilirano 400.—

D. Terpentin gost 225.—

E. Pivovarska smola 210.—

F. Bela smola 130.—

G. Odpadna smola 92.—

§ 2.

V najvišjih cenah za sirovo smolo so za-
popadeni stroški za dovoz do železniške postaje,
ki je najbližja kraju dobivanja, ne pa stroški
omota.

Pogoj za najvišje cene za navedene smolne
izdelke je, da se dobavlja tujih primesi prosto
blago dobre kakovosti in najvišje cene veljajo za
100 kg čiste teže od postaje za nakladanje

a) za terpentinovo olje brez stroškov omota,

b) za ostale smolne izdelke všteti stroške
omota.

V posrednji trgovini se smejo terjati v § 1
navedene najvišje cene s pribitkom, ki za trgo-
vino na debelo in drobno skupaj ne sme pre-
segati 20 %.

Pri prodajah na čas morda terjane obresti
ne smejo, preračunjene za leto, presegati obrestne
mere v meničnem eskomptu avstrijsko-ogrske
banke za več nego 2 %.

Najvišje cene veljajo tudi za tekoče dobavne
dolžnosti.

§ 3.

Občekoristnim združbam, ki se bavijo z na-
bavo sirove smole in smolnih izdelkov, more trgo-
vinsko ministristvo podeliti dovoljenje, da oddajajo
nabavljeno blago s primernim pribitkom k naj-
višjim cenam, ki se ustanovi.

§ 4.

Ako se sirova smola in smolni izdelki, ki
se uvažajo iz carinskega inozemstva potem, ko je
dobil ta ukaz moč, prodajajo neposrednje podelu-
jočim obratom, kar je dovolilo trgovinsko mini-
strstvo po § 13 ministrstvenega ukaza z dne 16. ju-
nija 1916. l. (drž. zak. št. 184), se sme to goditi

po cenah, ki so višje nego ustanovljene najvišje cene.

Občekoristne združbe morejo uvoženo blago pridobivati po ceni, presegajoči najvišje cene, in ga oddajati podelujočim obratom.

§ 5.

Ako se presežejo najvišje cene pri prodajanju ali skupljevanju, ter vsak poskus, da bi se presegle, naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z zapornimi kaznimi do šest mesecev ali z denar-

nimi kaznimi do 5000 kron, ako dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo. Poskus ogniti se najvišjim cenam, n. pr. s tem, da se zaračuni drugo blago nad tržno ceno ali da se blago pomeša z manj vrednimi snovmi, je okolnost, ki otežuje kazen.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Leth s. r.

Zenker s. r.

Spitzmüller s. r.

